

Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

.....
ΦΥΛΛΟΝ 28. Νοεμβρίου 10.
.....

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΣ Δ. ΔΘ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΩ.

1857.

Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ.

(Εκδίδεται κατά ΚΥΡΙΑΚΗΝ).

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ ἐκδότῃ, ὁδὸς Κυρίστου ἀριθ. 865.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς Κ.Κ. Ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ κατὰ μῆνα	Δραχ.	1 50
Διὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις κατὰ τριμηνίαν	"	6.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομῆς	"	20.

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ καθ' ἑξαμηνίαν εἰκοσάκια τουρκ.	3.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομῆς τουρκικῆ λίρα.	4.
Διὰ τοὺς ἐν Βλαχίᾳ προπληρωτέα ἐτήσιος τάλ. αὐστρ.	5.
Διὰ τοὺς ἐν τῇ Ἰορίῳ Πολιτείᾳ προπληρωτέα λίρα ἀγγλ.	4.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Γνωστοποιούμεν πρὸς τὸ φιλόμουσον κοινόν, ὅτι ὁ Κύριος Κάρολος Ποτέν καθηγητὴ τῆς Γαλλικῆς Ἐπιστῆς ἐν τῇ Στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν ἰπιθυμούντα, αἰσθητικὰ τύπγραμμα ἐπιστημονικόν, φιλολογικόν ἢ μυθιστορηματικόν εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν μὲ τὴν αὐτὴν τῶν ἐν Παρίσιος βιβλιοπωλείων τιμῆν.

Ἐπίσης παντοειδῆ ὕλην γεωγραφικὴν διὰ τὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Γραφεῖα.

Ἐργαλεῖα Χωρομετρίας καὶ Γεωδαισιᾶς.

Γεωμετρίας καὶ ὑποδείγματα.

Φυσικῆς, Ἀκουστικῆς καὶ Ὀπτικῆς.

Φυσικῆς Ἱστορίας, Γεωλογίας, Ζωολογίας καὶ Βοτανικῆς.

Χειρουργικῆς.

Ἐπισημασμένα καὶ διάφορα ἄλλα ἔργαλεῖα Μηχανικῆς.

Παντοειδῆ πρὸς χημείαν ἀναγκαῖα. Ἐπίσης πρὸς χρωματισμὸν, λιθογραφίαν, τυπογραφίαν κλ. κλ.

Ἀναγγέλλομεν ἐπίσης, ὅτι παρὰ τῷ αὐτῷ Κυρίῳ Καρόλῳ Ποτέν, εὕρισκται τὸ Γαλλικόν περιοδικὸν σύγγραμμα — Le Journal pour Tous — εἰς τόμον ὁλόκληρον ἐκ σελίδων 836 εἰς 4ον, περιέχοντα 40 διηγήματα κεισομακίμια διὰ 326 ὄψεων εἰκονογραφικῶν — καὶ τιμᾶται, ὁμιμένον ἀγγλιστί, εἰς δραχ. 9,50 — ἀδείου 7,75.

Ἐπίσης, ὅτι συλλογὴ ἐκ 1,000 περίπου διαφόρων ἱστορημάτων ἐκ τῶν νεωστὶ δημοσιευθέντων εἰς Παρίσιος, τιμᾶται παρὰ τῷ ἰδίῳ δραχ. 4: 15. 2: 30 καὶ 3. κατ' ἡμερῶν ἑκαστοῦ ἀντίτυπον.

Ὅτις δὲ ἤθελε προμηθεύσῃ αὐτῷ τὸ ἀντίτυπον δραχ. 75 ἐξ ἀγορᾶς διαφόρων παρ' αὐτῷ εὕρισκόμενων βιβλίων, ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου, θέλει εἶχε δωρεάν ἐν ἀντίτυπον τοῦ συγγράμματος — Le Journal pour Tous —

Αἱ παραγγελίαι γίνονται ἢ παρὰ τῷ Κυρίῳ Ποτέν ἢ παρὰ τῷ ἐκδότῃ τοῦ Ἀβδερῖτου.

ΟΙ ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ.

ΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

(Συνέχεια ἴδτε ἀριθ. φυλ. 27.)

Πλὴν, διάβολε, ἡ καρδία μου πάλλει, ἡ κεφαλὴ μου στρέφεται ἢ μεθυσμένος εἶμαι, ἢ χωρὶς ἄλλο ἢ ἐπιστολὴ εἶναι μαγευμένη, διότι ὁσάκις τὴν ἐγγίσω, τρέμω ὅλος.

— ὦ, βέβαια! χωρὶς ἀμφιβολίαν εἶσαι ἐρωτευμένος, Προηγούμενε, «Ἐρωτευμένο τὸ πουλὶ ποῦ χάνει τὴ φωνή του»

λέγει ἕνα τραγουδάκι, καὶ σὲ λυποῦμαι, καλότυχε, διότι ἐγὼ δοξάζω ὅτι, ὅσω τὸ δυνατόν, μακρὰν τῶν ἐρωμένων γυναικῶν, μακρὰν καλέ μου ἀνθρώπε. Προτιμότερον νὰ ὑπηρετῇ τις τὴν πλέον ἀδιάφορον σύζυγον ἢ νὰ περιποιητῇ τὴν περιπαθεστέρην ἐρωμένην, τῆς ὁποίας, ἐνῶ νομίζεις, ὅτι εἶναι κύριος, δὲν εἶναι, εἰμὴ κατ' ἕνα βαθμὸν πλειότερον δούλος αὐτῆς διότι εἶναι ἠναγκασμένος νὰ δουλεύῃ καὶ τὴν ἐρωμένην, καὶ τὰς ιδιοτροπίας τοῦ τυράννου ἐρωτος, διὰ νὰ μὴν εἶπω τὰς ιδιοτροπίας ἐκείνης καὶ τὰς ἰδικίας του.

— Μὰ τὸ ψευδὲς βῆσσαν σου, Παπουλάκι, ὀρθοτάτη παρατήρησις καὶ ἤθελα τὴν λάβει ὡς ἀξίωμα, ἀν δὲν εἴξουρα, ὅτι ὁ γνωματεύων εἶναι τὸ κυνάριον μιᾶς χαριστάτης Δαλιδάς.

— Αἰ σιωπῆ! καὶ δὲν σοῦ τὴν χαρίζω, διότι, πιστεύω, δὲν εὕρισκσαι παραπονεμένος.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἥτις ἐνίοτε ἐξέρχεται ἐκ τῆς συζεύξεως τῶν χειλέων τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐνὸς ποτηρίου οἴνου, οὐδαίς ἐξ ἡμῶν δὲν μένει ὀπίσω.

— Ἐκτὸς ἐμοῦ, μὰ τὴν ἵπποτικὴν ἀνθοδέσμη μας! ὅστις μισεῖ τὰς γυναῖκας μὰ τὰς μισεῖ μέχρι βλακείας!

— Χά! χά! καὶ διατί, ἀρκοῦδιον;

— Διότι εἶναι, γυναῖκες.

— Ήραία ιδέα εἶσαι θεῖος ἄνθρωπος· ἂν καὶ ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω, ὅτι καὶ μισῶν τις τὰς γυναῖκας, ἀποδίδει εἰς αὐτὰς ἀξίαν τινα, τὴν ὁποῖαν ἐγωιστικῶς θέλει νὰ ταῖς ἀρνηθῆ· ἐπομένως καὶ τὸ μῖσος εἶναι εἶδος λατρείας, ἥτις κολακεύει τὴν ἀκατάληπτον γυναικείαν καρδίαν. Μία γυνὴ δύναται νὰ τὸ νομίσῃ εὐτύχημά της, ἐὰν, μὴ δυνηθεῖσα ἐν τῇ φιλαρεσκείᾳ αὐτῆς νὰ ἐλκύσῃ τὴν συμπάθειαν τῶν περὶ αὐτὴν, κατορθώσῃ νὰ τύχῃ τοῦ μίσους αὐτῶν.

— Καλὲ δὲν βρῦνεσθε· τίς θνητὸς, τῆς ἐποχῆς ἡμῶν μάλιστα, δύναται νὰ μισήσῃ γυναῖκα; λατρεία! λατρεία, θηλυπρεπεῖς μου, μέχρι βλακείας καὶ οὐδέποτε μίσος.

— Ζήτησαν οἱ ἵπποται! καθεὶς λατρεῖ τὸν ἔρωτα ἰδίᾳ, ὡς ἐφέστιόν του θεόν, καὶ ἐν ἀντικείμενον τρυφερῶν ἰδεῶν ἀπασχολεῖ πάντοτε τὰς στιγμὰς τῆς ὑπάρξεώς του.

— Βέβαια, ἀφοῦ ὁ ἔρως εἶναι ὑπαρξίς, τὴν ὑπαρξίν αὐτὴν εὐρίσκει εἰς τὴν παράδοξον καρδίαν τοῦ ὠραίου φύλου. Καθεὶς ἐξ ἡμῶν λατρεῖ βέβαια, ἂν ἔχῃ μίαν τιτλοφοροῦσαν πριγγιπέσσαν, ὡς οἱ προπάτορες ἵπποται εἰς τὸν μεσαιῶνα, τοῦλάχιστον τὴν κίλλον ἔκείνην, ἥτις ἔφθασε νὰ τῷ θαμβώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ ἐν βλέμμα εὐμενές, νὰ τῷ δευσεύσῃ τὴν καρδίαν εἰς μίαν λέξιν, μίαν σφοδρὴν ἠδύπαθῆ, ἣ ἐν ἄνθος ἐπιτυχῶς δεδεμένον ἐπὶ τῆς περιπεποιημένης κόμης της· τέλος μὲ κάτι τι, τὸ ὁποῖον εὕρην ὁ θιασώτης τοῦ ὠραίου φύλου ἐξ᾿αλλοῦ εἰς τὰς στιγμὰς τῆς ἀδυναμίας του, καὶ ἐπιληγῶθη—πάθος ἀρίστατον ἔρωτος θῆμα. . . .

— Αὐτὸ δὲ ἐννόουν καὶ ἐγὼ, καὶ ἐνόμισα ὅτι λαλῶ ἀποφθεγματικῶς, εἰπὼν, ὅτι προτιμότερα εἶναι ἢ πλέον ἀδιάφορος σύζυγος τῆς περιπαθεστερᾶς ἐρωμένης· διότι εἶχον ὑπ' ἄψιν μου, το ἀδύνατον τῆς διαχωρήσεως ἀπὸ τῆς θνητῆς αὐτῆς μονάδος, ἥτις τόσον ἀναγκαῖα καθίσταται εἰς τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὑπαρξίν, ὅσον τὸ ὄπιον εἰς τὴν ἀνάμειξιν τῶν δραστηριωτέρων φαρμάκων· καὶ μὰ τὴν συναίσθησίν μου, ἐπιφωνῶ μετὰ τινος ξένου ποιητοῦ· ὅτι ἐὰν ὁ θεὸς δὲν προινοῖ τὴν διάπλασιν τῆς γυναικὸς, ὁ ἄνθρωπος ἤθελεν εὐρεθῆ ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὴν ἐφεύρῃ.

— Νὰ τὴν ἐφεύρῃ;

— Μάλιστα, νὰ τὴν ἐφεύρῃ;

— Τολμηρὰ ιδέα.

— Τολμηρὰ, τὸ ἀναγνωρίζω, πλὴν δὲν εἰξεύρω πῶς, ἐκφράζει ἐν εἶδος ἐπισήμου πιθανότητος.

— Καλὲ καὶ δὲν βρῦνεσθε, τί σὰς μέλλει! ἢ μήπως συνήλομεν ἐνταῦθα διὰ νὰ τροποποιήσωμεν τοῦ κόσμου τὴν πλάσιν; ὁ κόσμος, κελοὶ μου, λέγει ἓνα τραγουδάκι·

Ἀρχῆθεν οὕτως ἐκτίσθη

Καὶ οὕτως ἀπεφασίσθη·

Καὶ δὲν ἤμπορεῖ ν' ἀλλάξῃ

Τὴν ἄτακτὴν τοῦ τάξι.

— Λοιπὸν, ἀφοῦ ἀρκετὰ νομίζω ἐσπάσαμεν τὴν κεφαλὴν μας φιλοσοφούντες, ἄς δοκιμάσωμεν καὶ τὸν στομάχον μας φιλοσοποῦντες ὀλίγον· καὶ τὴν ἐπιστολήν! τὴν ἐπιστολήν, Προηγούμενε;

— Καὶ τὸ τέλος τοῦ παραμυθίου;

— Ἀμέσως, εὐγενεῖς μου, εἰς τὰς προσταγὰς σας, πλὴν πρῶτον, πίνω εἰς ὑγείαν τῶν ἵπποτων.

— Εἰς ὑγείαν τῶν ἵπποτων! ἠγέρθη μία φωνή.

— Ἄ, πῶς γλυκοκαταβαίνει! ὁμολογήσατε, κύριοι, ὅτι ὁ ῥητινίτης εἶναι ὁ ἐκλεκτότερος οἶνος πάντων τῆς ὑψηλίου, ὕστερον μάλιστα ἀπὸ τὸ σπογγάτο τοῦ Γερονικόλα, καὶ τὴν Ζακούσκα τῶν πριγγίπων.

— Τῷ ὄντι εἶναι ὁ ἐκλεκτότερος, διότι δὲν ἔχομεν ἄλλον.

— Τοῦτο δὲ ἐννοεῖται, πλὴν δὲν λέγεται· μολκαταῦτα, εἶναι μοναδικὸς ὁ ῥητινίτης, ἔχει προτερήματα· καὶ τὸ κυριώτερον, περιέχει ἐν τῇ γεύσει τοῦ ὄλου τοῦ κόσμου τοὺς οἶνους, σαμπάνια, μάλεγα, λαφίτην, μμπορτό. . . .

— Ἄ, εἶσαι ἱκανὸς νὰ μὰς ἀποστηθίσῃς ὀλόκληρον τοῦ οἴνοπου· λείου τὸν κατάλογον; ἄφρα νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἐπιστολήν.

— Μὰ δοκίμασε, δοκίμασε νὰ ἰδῆς, ἂν δὲν λέγω ἀλήθεια.

— Ἰδοὺ δοκιμάζω καὶ πίνω, κύριοι, εἰς ὑγείαν τοῦ ῥητινίτου!

— Εἰς ὑγείαν τοῦ ῥητινίτου ἐπεφώνησαν ἅπαντες.

— Ὀλίγο, πριγγιπές μου, ἀπ' ὀλίγον πίνετε· συλλογισθῆτε τὴν δγδὸν τῆς πρωίας, καθ' ἣν ὁ ὀφθαλμὸς δὲν πρέπει νὰ μύη, οὔτε οἱ πόδες νὰ κλονίζωνται, ἀλλὰ χρειάζεται βραχίον στιβαρὸς καὶ ὀφθαλμὸς ἄγρυνος.

— Αὐτὸ προσπαθοῦμεν νὰ ἀποκτήσωμεν, διότι πρὸ πολλοῦ ἐνουσατάζαμεν, μὲ τὸ παραμῦθί σου!

— Ἀκούσατε, λοιπὸν κύριοι, τὴν ἐπιστολήν καὶ τελειῶνα.

— Αυστυχία μου! ἐπεφώνησε τὸ ἀρκούδιον, καὶ τότε τί θὰ κάμωμεν; τὸ σπογγάτο καὶ ἡ Ζακούσκα ἐτελείωσε, τὸ παραμῦθι κλείει μὲ τὴν ἐπιστολήν, ὁ ῥητινίτης πλησιάζει νὰ πάρῃ τέλος, καὶ ἀκόμη μέχρι τῆς πρωίας ἐξ ὥρας ὀλοκλήρους ἔχομεν νὰ διανύσωμεν.

— Ἄφρα δὲ νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἐπιστολήν καὶ κατόπιν βλέπομεν· διάβολε, ἀρκούδιον, δὲν ἔχεις περιέργειαν;

— Καὶ μεγάλην μάλιστα, ἀφοῦ μὲ βλέπετε νὰ φροντίζω διὰ τὰ μέλλοντα.

— Εἰξεύρετε, ὅτι εἴσθε ἀδιάκριτοι, εὐγενεῖς μου; ἀφοῦ πρῶτον μὲ βιάζετε νὰ σὰς ἀναγνώσω μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποῖαν ἴσως ἔπρεπε νὰ κάσω, ἢ νὰ κρύψω μυστηριωδῶς, ὅσον μυστηριώδης ὑπάρχει ὁ γράψας, κατόπιν ἐπὶ τόσῃ ὥρᾳ μὲ διακόπτετε, καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ ἀρχίσω τὴν ἀνάγνωσίν της.

— Ὑπόθετε, ὅτι ὅσα εἶπομεν, ἦσαν τὸ προοίμιον τῆς μαγευμένης αὐτῆς ἐπιστολῆς, καὶ τώρα ἀρχίζει τὸ κείμενον, λέγε λοιπὸν.

— Ἔστω· ἀκούσατε λοιπὸν. Εἶναι γεγραμμένη, λέγει, ἐν Πειραιεῖ,

ἀν καὶ μυρίζῃ Ἀθηναϊκῆς μελάνης μέχρι κόμματος, μολαγαῦτα ἰδοῦ τί λέγει· πλὴν εἰς τὴν τιμὴν σὰς, ὄχι σαρκασμοὺς καὶ σχόλια.

- ὦ! εἰς τὴν τιμὴν μας!
- Ἄν θέλετε.
- Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἔστω.
- Ἰσοῦ! καὶ ὁ Προηγούμενος ἤρχισε τὴν ἀνάγνωσιν.

ΕΥΓΕΝΗΣ ΨΥΧΗ!

Ἡ ἐκδόλευσις τὴν ὁποίαν προσέφερες χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς μίαν ἀτυχή γυναῖκα, εἶναι ἀξία τῆς μέχρι δακρύων εὐγνωμοσύνης τῆς· καὶ μὰ τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μου! ὅσα τὴν στιγμὴν ταύτην χύνω, δὲν εἶναι ἀρκετὰ, διότι, εἰς ἐναντίαν περιπτώσειν ὅσα ἤθελα χύσει, ὦ! ἤθελον εἰσθαι ἱκανὰ νὰ μὲ καταποντίσωσι, τὴν ἄμοιρον! ἐνῶ σήμερον δὲν δύνανται νὰ σώσωσι ἐκ τοῦ κινδύνου τὸν λυτρωτὴν μου. Σέ! ὅστις δεχθεῖς νὰ προστατεύῃς μίαν γυναῖκα ἐντελῶς ἄγνωστον ἀπέναντί σου, χωρὶς νὰ εἰξεύρῃς ἂν ἦτο καὶ ἀξία τῆς προστασίας σου, ἡ εὐγενής σου καρδιά σὲ φέρει εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ χύσῃς αὔριον . . . θεέ μου! τρέμω εἰς μόνην τὴν ἰδέαν . . . πλὴν ἐνδύμωχός τις φωνή, μυστηριώδης προαίσθησις τῆς ψυχῆς μοὶ λέγει, ὅτι ἡ δικαιοσύνη τοῦ θεοῦ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου παρακαλῶ γονυκλιτῆς, θέλει δοθῆ διὰ τῆς χεῖρας Σου, ἀφοῦ . . . ὦ, πόσον ἀξιοθρήνηται εἰμεθα αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες! ἀφοῦ ὁ εὐλογημένος προστάτης μου (διότι ὑπανδρὸς εἶμαι) ἀναίσθηται.

Ὅποιον κακῶν, ὀπίσης δυστυχίας πρόξενος, εἶναι πολλάκις ὁ ἀνὴρ εἰς μίαν ἀσθενῆ σύζυγον . . . δὲν εἰξεύρετε σεῖς οἱ ἄνδρες καὶ οὐδέποτε θέλετε ἐννοῆσαι, ὅτι ἐνῶ δύνασθε νὰ σὰς λατρεύῃ μία σύζυγος, ὡς θεοῦ εἰδωλον, συντρέχετε συνήθως εἰς τὸ νὰ σὰς μισῇ ὡς δαίμονα· διότι ὁ ἐγωῖσμός τινων εἶναι τόσος, ὥστε ἀπαιτεῖ καὶ τὴν σύζυγον ὡς κτήμα κινήτων τὸ ὁποῖον δύναται νὰ διαθέτῃ κατ' ἀρέσκειαν. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀτυχή εκείνην, ἥτις κατεδικάσθη οὕτω . . .

— Πλὴν συγγνώμην· ἰδὲ πόσον ἐγωῖστος εἶναι ὁ πάσχων, καὶ μάλιστα μία γυνὴ αἰώνια περὶ τῶν καθήκοντων τις θέλει νὰ λαλή, ὅπου καὶ ἂν ἤθελε τύχη, ἐνῶ βεδοαίως μόνον νὰ σὲ εὐχαριστήσω προετιθέμην διὰ τῆς παρουσίας μου καὶ νὰ σοὶ ἐκφράσω τὴν ἰσπρὰν πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνην μου, τῆς ὁποίας τὴν ἀφορμὴν δὲν θέλω λησμονῆσαι ποτὲ, μὰ ποτὲ!

Εἶσαι ἀρκετὰ εὐτυχής, ὥστε νὰ μὴ θέλῃς νὰ γνωρίσῃς μίαν δυστυχή ἥτις ἄλλως τε σὲ τὸ ζῆται ὡς χάριν, τὴν ὁποίαν εἶναι βεβαία, ὅτι ἡ εὐγενής σου καρδιά δὲν θέλει τῇ ἀρνηθῆ. . . οἱ δυστυχεῖς πρέπει νὰ κρύπτονται, ἐπίτρεψον καὶ εἰς ἐμὲ νὰ πράξω τὸ αὐτὸ ἀπὸ τῆς χθὲς ἠσθάνθη τὴν ταπεινώσειν μου καὶ ἂν εἶχα τὸ θάρρος . . . πλὴν τὸ τέκνον μου, τὸ μόνον μου τέκνον, μὲ ἔσωσε τῆς ἀμαρτίας! ἡ μικρὰ μου θυγάτηρ ὑπῆρξεν ὁ σωτὴρ τῆς ψυχῆς μου, διότι εἰς ἐπταετῆ ἑλικίαν ἔμεινα καὶ ἐγὼ ὄρφανὴ μητρὸς καὶ τοῦ πατρὸς μου νυμφευθέντις ἑτέραν εὐρέθην, εἰς χεῖρας μητροῦξας, ἥτις εἶχε συμφέρον νὰ μὲ

στείλῃ μακρὰν· μακρύτερα λοιπὸν δὲν ἠδύνατο νὰ μὲ στείλῃ, ἢ δίδουσα μοι εἰς τρυφερὰν ἑλικίαν σύζυγον, τὸν ὁποῖον οὐδέποτε εἶδα ἢ μόνην τὴν ἡμέραν τῶν γάμων μας . . . Ἡ ἱστορία μου, εἶναι ἱστορία θλίψεων, εἶναι τὸ ὑπόδειγμα συζυγικῆς ἀσυμφωνίας, εἶναι ἡ καταδίκη μου, τὴν ὁποίαν ἐπεσφράγισε τὸ ἑσπερινὸν συμβάν· ὁ σύζυγός μου μὲ ἔσυρεν καὶ εἰς τοὺς χοροὺς τῆς κατοχῆς καὶ ἐκολακεύετο εἰς τὰς περιποιήσεις, αἵτινες μοὶ προσεφέροντο, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ ἐννοῆσῃ τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον διατρέχει μία γυνὴ ἀφινομένη ἀδικρίτως, ἄνευ προστασίας, εἰς τὸν θύρσον τοιοῦτου μάλιστα κόσμου. Ἐτόλμησα νὰ τὸν κάμω λεπτὰς τινὰς παρατηρήσεις, νὰ παραπονεθῶ διὰ τὴν ἄτοπον διαγωγὴν του, πλὴν ὁ καγχασμός του μὲ ἔκαμε νὰ ῥιγῆσω, καὶ ἡ ψυχρὰ ἀπάντησίς του—ἡ γυνὴ πρέπει νὰ ὑπακούῃ τὸν ἄνδρα— ἐπληξε τὴν καρδίαν μου πληγὴν συναισθήσεως . . . Ὁ ἐγωῖσμός τοῦ φύλου μου ἐξεβράγη, καὶ δι' ὅλης τῆς ἰσχύος, τὴν ὁποίαν ἐμπειρέησι τὸ λεπτοφυὲς ἡμῶν ἄγγετον, ἐκήρυξα τὴν ἀμετάτρεπτον θέλησίν μου, νὰ μὴν τὴν ἀκολουθήσω ποτὲ, ἀλλὰ μονάζουσα νὰ κλείσω τὴν θύραν μου πρὸς πάντας καὶ νὰ δοθῶ εἰς μόνην τοῦ τέκνου μου τὴν τελείαν ἀνατροφὴν. . . Ἄλλ' ἡ μετάνοιά του, αἱ παρακλήσεις του μὲ παρέπεισαν νὰ διακινδυνεύσω καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ψευδοῦς λόγου τῆς τιμῆς του, ὅτι δὲν ἤθελε μὲ παραιτήσαι ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας τῆς ἑσπέρας μέχρι πρωῒας, ὅτε, ἐπιστρέφουσα ὑπὸ τὴν συνοδίαν ζένου, ἐμάνθανα ὅτι χαρτοπαίζων ἀπεκοιμᾶτο ἐν μέθῃ.

Πλὴν καὶ ἡ ἑσπέρα τῆς χθὲς μοὶ ἀπέδειξεν ὅτι πρὸς τοὺς δυστυχεῖς οὐδέποτε μειδιᾷ ἡ μοῖρα, εἰμὴ διὰ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ αἰσθανθῶσι πικρότερα τὴν δυστυχίαν των.

Ὁ σύζυγός μου μετὰ τὸ πρῶτον βάλς τοῦ χοροῦ, μὲ παρέδωκεν εἰς χεῖρας ἐκείνου, τὸν ὁποῖον τῷ εἶχα καταδείξει ὡς τὸν διώκτην μου. . . ἐζήτησα νὰ μακρυνθῶ ἀπ' αὐτοῦ ὑπὸ εὐλογοφανῆ τινὰ αἰτίαν, πλὴν τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἀνθρωπὸς τις μοὶ παρουσιάζει ἐπιτολὴν τοῦ συζυγοῦ μου ἰδιόχειρον, δι' ἧς μὲ προστάζει νὰ ἀκολουθήσω τὸν συγχορευτὴν μου μετὰ τὸν χορὸν, ὅστις ἤθελε μὲ ὀδηγήσει εἰς Ἀθήνας, καθόσον ἀπροσδόκητος πρῶτος ἀνεξάρτητος τῆς θελησῶς του ἠνάγκαζεν ἐκεῖνον νὰ μακρυνθῇ ἀπ' ἐμοῦ μέχρι τῆς αὔριον· μὲ παρήγγειλε δὲ νὰ φιλοξενήσω εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ τὸν ζένον ἐκεῖνον. . . θεέ μου! ἡ κεφαλή μου ἐσρέφετο, ὄνοῦς μου ἐσάλευσε καὶ ἐκινδύνευσα νὰ παραλογῆσω εἰς μόνην τὴν ἰδέαν μιᾶς προδοσίας.—Πρὸς δὲ τὸν κύριον ἐκεῖνον ἔγραψεν ἐπίσης καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἔγῃ τὴν καλοσύνην νὰ μὲ συνοδεύσῃ . . . ἔννοεῖς ὅτι τὴν πρότασιν τὴν ἐδέχθη ἀσμένως καὶ ἔκτοτε ἤρχισε νὰ μὲ στενοχωρῇ μέχρις ἀπελπίσεως . . . ὅτε σὲ εἶδον μακρόθεν, καὶ ἐπίστευσα, ὅτι ὁ θεὸς σὲ ἐξαπέστειλε, διότι ἂν καὶ δὲν σοὶ ἤμην γνωστὴ, οὐχ ἦττον ὅμως ἐγὼ σὲ ἐγνώριζα ἐξ ἐνόματος καὶ ἡλικίας νὰ τύχῃ τῆς προστασίας σου.

Ἡ ἵπποτικὴ διαγωγὴ σου ἐδικαίωσε τὰς ἐλπίδας μου καὶ ἡ κοινω-

νική μου υπόβληψις ἐσώθη ὑπὸ τὸν πέπλον ἐνὸς μυστηρίου τοῦ ὁποίου τὴν διαφύλαξιν ἐμπιστεύομαι εἰς Σέ.

Σοὶ ζητῶ συγγνώμην, διότι ἀπεποιήθην νὰ σὲ δεχθῶ εἰς τὴν ἄμαξάν μου ὡς συνοδόν, πλὴν ἦτον ἀνάγκη νὰ φανῆς καὶ μετὰ τὴν ἔκλειψίν μου ἐνώπιον τῶν χορευτῶν τοῦ κόσμου.

Τὰ κατόπιν τὰ ἔμαθα, ἐπροσκάλεσες τὸν διώκτην μου εἰς ἰδιαιτέραν ἐξήγησιν, πλὴν ἔσο βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ λάβῃ καιρὸν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του ἀναχωρεῖ ἀπροσδοκῆτως καὶ ἐσπευσμένως. . . .

Ἰγίαινε, εὐγενὴς καρδιά! καὶ ἔχε τὴν πεποιήσιν, ὅτι ἡ προστασία σου ἐδόθη εἰς ἄτομον, τὸ ὅποιον μίαν ἡμέραν ἐλπίζει νὰ ἀνταμείψῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἐκδουλεύσεως. Ἡμῶν τῶν γυναικῶν ὅσον πτωχὰ καὶ ἂν ἦναι τὰ δῶρα, εἶναι εὐπρόσδεκτα καὶ παρὰ τῷ θεῷ. . . .

Ἐπαναλαμβάνω νὰ προκαλέσω τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου, ὅτι δὲν θέλεις μὲ ἀναζητήσῃ, καὶ ὅτι τὴν ἐπιστολὴν ταύτην θέλεις κρατᾷ μόνον ὡς ἐγγύγιον τῆς πρὸς σὲ ὑπολήψεώς μου, ἐλπίζουσα ὅτι θέλεις σεβασθῆ τὸ μυστήριον μιᾶς δυστυχοῦς.

Ἰγίαινε! Ἡ εὐγνωμονοῦσα ἄγνωστος. * *

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν! ἀπὸ κεφαλίδος μέχρις ὑπογραφῆς, μυστήριον περικλείει ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἐκ τῶν μυστηρίων μάλιστα ἐκείνων, τὰ ὅποια προσελκύουσι θαυμαστάς τῆς σημερινῆς ἐποχῆς τοῦ πολιτισμοῦ ἡμῶν. Ἐχεις δίκαιον, Προηγούμενε, νὰ ἠλεκτρίζῃσι μὲν ἐγγίσης τὴν ἐπιστολὴν αὕτην, διότι πᾶσα φράσις τῆς καὶ ὀλόκληρον ἱστορίαν ἀκουσίου συζυγικοῦ βίου περιέχει παράδοξον

— Πιστεύσατε ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν τὴν ἀνέγνωσα, ἡ καρδιά μου θλίβεται εἰς τὰ παθήματα αὐτῆς τῆς μυστηριώδους ψυχῆς.

— Τῷ ὄντι ἔχεις δίκαιον, ἐὰν τὴν ἐγνώριζες, ἴσως ἠδύνασο νὰ τὴν ἀνακουφίσῃς, ἐνῶ τῶρα, ὁ καυμένος ὁ Προηγούμενος οὔτε τὰ χριστιανικὰ του καθήκοντα δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ, ἂν καὶ ἡ μυστηριώδης αὐτῆ ἄγνωστος, μοι φαίνεται ἀρκετὰ φιλόσοφος καὶ . . .

— Παπουλάκι! εἶπομεν ὄχι εἰρωνείας.

— Αἱ καλὰ, μήπως μᾶς εὖρεν καὶ μὲ σὲ ἡ ἀδυναμία τοῦ φιλτάτου ἐδῶ; τότε κήρυξέ το καὶ σὺ, νὰ τὴν σεβώμεθα.

— Μὰ τὴν ἄγνωστον αὕτην, δὲν εἰζεύρω τί μου συμβαίνει, οὐχ ἦττον ὅμως τοῦ μυστηρίου ὁ πέπλος δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ, νομίζω, σέβας καὶ εἰς τοὺς μὴ καλῶς ἀνατεθραμμένους ἀνθρώπους.

— Ω, Ω! μὴ ρίψοικινδυνεύῃς, παρακαλεῖσθε, παραινέσεις, διότι δὲν ἀρμόζουσι, ἅγιε Ἠγούμενε, εἰς ἀνεγνωρισμένους ἱππότας, ἐκτὸς μόνον ἂν ἀπολέσωμεν τὰ προσόντα ταῦτα καὶ τότε. . .

— Καὶ τότε, ἂν τοῦτο συνέβαινε, μὴ ἀμφιβάλλῃς, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἔμελλε νὰ κοίτῃται θαμμένη εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν μου, ὡς ἡ ἀνάμνησις τῆς ἱστορίας αὐτῆς εἰς τὰ στήθη μου· καὶ νομίζω ὅτι οὔτε σὺ, οὔτ' ὁ ἄλλος, οὔτε ὀλόκληρον τὸ τάγμα τῶν ἱπποτῶν ἠδύνατο νὰ παραβιάσῃ παρομοίας θύρας

— Αἱ, κύρ Ἠγούμενε, μὴ δὰ πάλιν τόσος ἐγωισμός· διότι δύναμαι

Εν ἑμείναι μουσειῶν
ὁ θεατρῶνται
παίξει

ΑΠΟΔΕΛΟΥΤΗΣ
ΠΡΟΒΟΛΕΥΣ

Τριωδία εἰς τὴν δεξιὰν μαδεις πῶσους ὀδόντας ἔχει.

νά σέ διαβεβαιώσω, ὅτι εἰξεύρω μίαν τέχνην, ἣτις κάμνει τὸν ἄνθρωπον νά προδίῃ λόγος, αὐτοπροαιρέτως τὰ μυστικά του.

— Τὸν μαγνητισμόν, ἢ τὴν λεκανομαντείαν;

— Ὄχι, φίλοι μου, τὴν ποτηρομαντείαν!

— Χά! χά! χά! μαγικὴ τέχνη!

— Μάλιστα, εὐγενέστατοι, χαχανίζετε ὅσα θέλετε, πλὴν ἔχω τὴν τιμὴν νά σᾶς εἶπω, ὅτι δύο δακτυλάκια ρητινίου περιπλέον, ἔχε ὄτα νά ακούης, ἂν θέλῃς, ὅσα ἔκαμε καὶ ὅσα δὲν ἔκαμεν, ἡ ἀγίότης του.

— Μὰ τὴν μαγικήν σου, ἀρκουδιον, ἀμφιβολία καὶ μία τις περιέργεια ἠγέρθη ἐν ἐμοὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, εἶπεν ὁ Παπουλάκος· καὶ ἂν ἔχῃς πεποιθήσιν, εἰς τὴν τέχνην σου, ἰδοὺ ἐξακριβώσέ το.

— Ὅποιόν τι, ἄς ακούσωμεν.

— Πρῶτον, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ δὲν μοὶ φαίνεται γυναικείας ἰκανότητος· μάλλον ὁμοιάζει μὲ σκελετὸν μυθιστορήματος τὸ ὅποιον μαθητοῦ χεῖρ ἐσχέδ' ἀγράφησεν.

— ᾠ! ἀρκεῖ ὑπέλαθεν ὁ Προηγούμενος ἴσως θά εἶπῃς, ὅτι τὴν ἔκαμα ἐγώ.

— Ὄχι δὲ τόσον ἄδικος· ἀλλ' ὅτι πιθανόν ἢ ἄγνωστος τῆς ὁποίας τὴν κοινωνικὴν τάξιν διαστάζω νά ὀρίσω, νά ἐπλήρωσεν ἢ παρεκάλεσέ τινα καὶ συνεθεσε τὴν παρούσαν.

— Εἶναι ἀδύνατον, διότι τότε πρὸς τί νά κρύπτηται ἂν ἐσκέπτετο νά μὲ ἀπατήσῃ.

— Διότι, ὅπως προσπαθοῦν νά κρύπτωνται συνήθως αἱ τῆς ὑψηλῆς περιωπῆς γυναῖκες εἰς τὰς παρεκτροπὰς των, πλείοτερον συμφέρον εὐρίσκουσι, νομίζω, αἱ συνήθεις περιβαλλόμεναι διὰ τινὸς μυστηρίου, τὸ ὅποιον χρησιμεύει ὡς μία πλεκτάνη, διὰ τὸ θύμα των.

— Χά! χά! καὶ διὰ ξησοῦ γέλωτος, ἀπήντησεν ὁ Ἡγούμενος. Δὲν ἀμφιβάλω, φίλτατε, ὅτι λανθάνεσαι, ἴσως ἐνόμισες, ὅτι σοὶ ἀνέγνωσα ἐπιφυλλίδα τινὰ γαλλικοῦ διηγήματος. Πλὴν ἔχεις λάθος, καὶ πίστευσε, ὅτι μόνη αὐτὴ ἡ τέχνη δὲν ἀνεπτύχθη εἰσέτι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ μυστη-ιώδης διαγωγῆ.

— Ἐπεὶ δὴ πρόκειται περὶ κατηγορίας, ἀποφεύγω τὴν γενικὴν ἀρχὴν, οὐχ ἦττον ὅμως, ἔδίδα πολλὸ νά ἀνακαλύψω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐταῦθι ἐπικαλοῦμαι τὴν τέχνην σου ἀρκουδιον, νά σέ ἰδῶ.

— Τι νά σοῦ εἶπῶ, φίλε, ἐὰν τὸ εἰξεύρη, χωρὶς ἀμφιβολίαν θά τὸ εἶπῃ· καὶ διὰ νά τὸ μάθωμεν ἰδοὺ ἀρχίζω.

— Κύριοι τὰ ποτήρια σᾶς· δύο δακτυλάκια κρασάκι διὰ τὸ μυστικὸν τοῦ Προηγούμενου.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! εἶσθε ἀστεῖοι· μὴ, παρακαλῶ, χαλᾶτε τὸν στόμαχόν σας, διότι σᾶς ὁμνῶ, ὅτι δὲν εἰξεύρω τίποτε, ἀπολύτως τίποτε πλείοτερον παρ' ὅτι σᾶς ἐξέθηκα· μάλιστα ἂν θέλετε, ὅτι εὐρον παράδοξον εἰς τὴν ἐπιστολήν, εἶναι ἡ διαβεβαίωσις τὴν ὅποιαν μοὶ ἔδιδεν, ὅτι ὁ φίλος μου δὲν ἐμελλε νά παρευρεθῇ εἰς τὸν προσα-

διορισθέντα τόπον και χρόνον, διότι διατάχθη νά αναχωρήσῃ ἀπροσδοκῆτως και ἐσπευσμένως, και ἀκριβῶς ὑψῶ συνέβη.

— Τῷ ὄντι, παράδοξον εἶναι, πλὴν ταῦτο δὲν ἐμποδίζει, νομίζω, νά πίνωμεν εἰς ὑγείαν τῆς ἀγνώστου.

— Εἰς ὑγείαν τῆς ἀγνώστου! λοιπὸν ἀλλὰ νά σᾶς εἰπῶ τὴν ἀμαρτίαν μου μὲ ὄλην τὴν πεποίθησιν τὴν ὁποίαν ἐσημάτισα ὑπὲρ τῆς ἀγνώστου, ἢ ἀνοικονόμητος περιέργεια μου κατατρόγει τὸ στῆθος κατὰ τὴν τῶν ἐπεξηγήσεών σας, και τώρα θέλω νά ἀνακαλύψω τὸ μυστήριον.

— Δόξα σοι ὁ θεός! πολὺ ἀργὰ ὄμως Προηγούμενε!

— Αἶ, κάλλιο ἀργὰ, παρά ποτέ! νά ἰδῶμεν τώρα τί θά κάμωμεν.

— Ἐάν δὲν πᾶύωμεν πίνοντες, φίλε μου, ἔρχεται ἡ γνῶσις! δὲν ἐνθυμηθεὶς τὸ ὄραϊον ἐκεῖνο τραγουδάκι:

— Τὸ ὁποῖόν λέγει;

— Τὸ ὁποῖόν λέγει.

Θέλεις νοῦ θέλεις και γνῶσι;

Τὴ κρασί θά σοῦ τὰ δώσω.

Εἰς τοῦ γέρο Καμηνάρη

Τὸ ἀκένιατο πιθάρι,

Ὅποιος βάλλει τὸ κεφάλι,

Φωτισμένο θά τὸ βγάλῃ.

— Ὁραῖο τραγουδάκι! φαντάζομαι τί βάρκος θά ἦτον ὁ τραγουδιστής!

— Πίνε, πίνε! Παπουλάκε, τί σκέπτεσαι; κἀνὲν αἴσθημα, κεντᾶ...

— Ὄχι, εἰς τὴν ζωὴν μου πάσχω νά ἐνθυμηθῶ ἐν ἄλλο ὄραιότερο τραγουδάκι βακχικὸ, ἐνὸς φίλου μου ποιητοῦ.

— Λοιπὸν πίνε, πίνε νά τὸ ἐνθυμηθῆς.

— Καί-σὺ, νεανίᾳ μου, τί σκέπτεσαι; πίνε, πίνε και σὺ! εἶπεν ὁ Προηγούμενος εἰς ἕνα τῶν ἵπποτων, τὸν νεώτερον, ὅστις καθ' ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἐσώπηκ.

— Καί ἐγὼ σκέπτομαι, κύριοι, ὅτι ὑπάρχει μία μάγισσα, ἥτις μὰ τὸ ψεῦδος, μὲ ὀλίγα μετρημένα κουκκία, δύναται νά σοῦ εἰπῇ ὀλόκληρον τὸ παρελθόν, και ἐπὶ τῆς παλάμης σου δύναται νά ἀναγνώσῃ ὡς ἐπὶ βιβλίου τὸ μέλλον ἀπ' αὐτῆς ἠδυνάμεθα νά μάθωμεν περὶ τῆς μυστηριώδους σου.

— Ὁραία ἰδέα, πλὴν ἤθελα αὐτὴν τὴν ὄραν ἀνῆναι δυνατόν, διότι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐπεθύμουν νά εἰξεύρω διὰ ποίαν θεᾶν θά χύσω τὸ αἷμά μου, ἢ ἥποτε αὐριον γελάσωσιν μὲ τὸν ἵπποτισμόν μου, ἀντὶ νά κλαύσωσιν γλυκεῖς ὀφθαλμοί. Τῶν ἵπποτων τὸ αἷμα πρέπει νά χύνεται ἐντὴν ἡμεῶν,

— Καί τί τάχα, ἀν μάθης, ὅτι ἡ ὄραία ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἀπώλεσας ἐν ζεῦγος χειροκτίων δὲν ἤξιζεν οὐδ' αὐτὰ, σκοπεύεις νά ὀπισθοδρομήσῃς;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, σκέπτομαι.

— Προηγούμενε, Προηγούμενε! ὅταν εἰς συνταγματάρχης μονομαχῇ μετὰ σοῦ, νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νά ὀπισθοδρομήσῃς ἄλλως ὑπάργω ἐγὼ—εἶπε τὸ ἀρκούδιον.

— Πλὴν ἀν ἀτιμάξῃ ἡ ἀφορμὴ τὸν εἰδοποιῶ ἀμέσως, και πιστεύω, ὅτι οὐτ' ἐκεῖνος δέχεται.

— Τῇ ἀλήθειᾳ, ἴσως ἔχεις δίκαιον, μὲ ὄλην τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν εἶχα νά μετρηθῶ μὲ τὴν κυρίαν κατοχὴν.

— Καί ἤθελες εὐρεθῆ πολὺ μικρότερός της διότι ὁ συνταγματάρχης λέγει, εἶναι τρεῖς πῆχεις ἄνθρωπος.

— Καί ὁ Γολιάθ ἦτο τέσσαρας, λέγουν, τί με τοῦτο;

— Αἶ! ἔφρετε τὰς συζητήσεις, θέλω τὴν μάγισσαν. Ποῦ κατοικεῖ ἡ μάγισσα, νεανία;

— Αὐτὴν τὴν ὄραν ἀδύνατον, ὅταν ἀρχίσῃ νά γλυκοχαράξῃ.

— Πλὴν τότε τὰ δαιμόνια τῆς μανίσεως σου κρόπτονται, φεθλοῦν τὸ φῶς, και δὲν ὑπακούουν, νομίζω.

— Ἀλλὰ τὰ κουκκία τῆς μένουν πάντοτε ἐντὸς τοῦ φιλιακίου τῆς ἐσθῆτος της.

Λοιπὸν ἄγωμεν, ἀνησυχῶ.

— Καί δὲν φοβεῖσαι αὐτὴν τὴν ὄραν νά ἰδῆς τοὺς στρογγύλους ὀφθαλμούς μιᾶς μάγισσης, τὰ ὀστεῶδη μῆλα τῶν παρεῖων της, τὰ λεπτά και ὄχρὰ χεῖλη της τὰ καλυπτόμενα ὑπὸ μύστακος ἀραιοῦ και ἀγρίου, ὡς τῆς γλαυκός; τὴν φαντάζομαι αὐτὴν τὴν ὄραν ἐξεχειρομένην τῆς κλίνης της μὲ τὰ νυκτικά της, εἰς ἐκεῖνο τὸ σπήλαιον τὴν κατοικίαν της, και μὲ δίδει τὴν ἰδέαν, ὅτι θά εἰσέλθω εἰς τοῦ ἄδου τὰ προπύλαια, ὅπου μόνον φέγγος ὑπάρχει τῶν δαιμόνων οἱ ὀφθαλμοί, και μόνη κίνησις τῶν νυκτερίδων ἢ πτήσις! αὐτὴ λοιπὸν θά ἦναι μία νυκτερίς μεγάλη, μεγάλη!

— Ὅσον δι' αὐτὸ, λάθος ἔχεις σίλτατε, ἡ ἰδική μου μάγισσα εἶναι τῆς ἐναντίας φυσιογνωμίας—και ἄκουσε ἀν θέλῃς τὸ ἀπεικόνισμά της.

Εἶναι εἰκοσιπενταετής νέα, μία μικρὰ παμπόνηρος φυσιογνωμία, ἀνεπτυγμένη ζωῶρως, εὐστροφος, ὀφθαλμούς ἔχει μαύρους ὡς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐλαίας και κόμην ξανθὴν ὡς τὸ μέλι. Τὰ χεῖρά της νομίζεις ὅτι ἐβάφησαν εἰς τοῦ ῥόδου τὸ χρῶμα και ἡ γροιά της εἶναι τῆς ἀνοίξεως ἢ πρωῖα πάντοτε γελᾶ, αἰώνως ζωῶρὰ μία ἕσθη ὅστις σκιαγραφεῖται μετὰ τῶν τοξοειδῶν ὀφρύων της, πλὴν προέρχεται ἐκ τῆς ἐξέως, τὴν ὁποίαν ἔλαβε νά συνοφρυοῦται ἐπ' ὀλίγον, ἐσάκις τὴν ἐσωτᾶς νά σὲ εἰπῇ ὅτι δὲν θέλει, διότι προβλέπει ὅτι θά σὲ δυσαρρεστήσῃ, τὸ ὁποῖον θά εἰπῇ κατ' αὐτὴν, ὅτι ἀποτυγχάνει εἰς τὰς προῤῥήσεις της.

Σὲ ἀναγκάζει νά τὴν βλέπῃς αἰῶνια εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, και τότε αἰσθάνεσαι ἐν εἶδος ναρκώσεως, ῥιγοῖς ἐπανειλημμένως, και περιπίπτεις εἰς ἐκστάσεις ἢ φωνὴ της ἔχει τόσῃν ἐπιβροῆν, αἰ συχνὰ ἐπερωτήσεις της τόσῃν χάριν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεώς σου, ὥστε ἡ ψυχὴ διαχύνεται ἀκαταλήπτως ἀπέναντι ὁμοίας Κίρκης και δὲν ἤξεύρω πως τὰ μυστήρια σου εὐρίσκονται εἰς χεῖρας αὐτῆς και μανθάνει γινώριζε τὸ παρελθόν σου, τὸ ὁποῖον τῇ διηγείσαι, ἐνῶ μετὰ ὀλίγον διορᾶς τὸ μέλλον σου εἰς ὀλίγους κυάμους, τοὺς ὁποίους ρίπτει ὡς τὰ πεντάβολα, και ἀναμετρεῖ κατ' ἰδιόρρυθμόν τινα τάξιν. Τόσῃν ὄμως

ἀνεκτίθει δ' οὐδὲρ κείνη, καὶ τόσον τεχνηέντως ἀποφεύγει τὰς σπουδαίας ἐπερωτήσεις, ὥστε, ἐνῶ ἔρωτᾷ καὶ ἀναμένεις ἀπάντησιν, παραδόξως πως ἀποκρίνεσαι, εἰς ὅ,τι ἡ μελωδικὴ φωνὴ τῆς σοὶ ἀπειθύνει.

— Λοιπὸν, φίλε μου, αὐτὴ εἶναι ἀληθὴς μάγισσα, εἶναι κίνδυνος γὰρ τὴν ἀντικρύσει τις—ἐγὼ φοβοῦμαι νὰ τὴν ἰδῶ.

— Ἀπεναντίας, ποτὲ κακὸν δὲν κάμνει· πλὴν καὶ εἰς τὸν τύχόντα δὲν παρίσταται, οὔτε δέχεται καὶ δευτέραν ἐπίσκεψιν τοῦ αὐτοῦ προσώπου· δέχεται δὲ ἀκράσεις τὴν πρώτην ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ τῆς δύσεως αὐτοῦ· ὡς ἀντιμισθίαν δὲ λαμβάνει, ὅ,τι δώσῃ τις εἰς τὴν πτωχὴν μητέρα τῆς, τὴν ἀσθενῆ, ἥτις κατὰκοιτος εἰς τὸ πλευρὸν τῆς ἔχει τὸ βλέμμα πεπλανημένον καὶ ἂν ποτε κρατήσῃ αὐτὸ ἀκίνητον, τὸ ῥίπτει ἐπὶ τῆς θυγατρὸς τῆς τὴν μόνην τῆς παρηγορίαν· ἀλλ' ἡ ταλαίπωρος, μόλις τὴν ἀντικρύσει καὶ τὸ νευρικὸν τῆς σύστημα ταρασσέται, δύν' θερμὰ δάκρυα διατρέχουσιν ὡς καταρράκται τὰς ριτίδας τοῦ προσώπου τῆς, καὶ τραυλίζουσα οἰκτρὰ ἐπανακίπτει ἐπὶ τῆς σκληρᾶς κλίνης τῆς ἄφωνος· ἡ μικρὰ τότε ῥίπτεται ἐπὶ τὸν τραχηλὸν τῆς, τὴν θωπεύει, τὴν καταφιλεῖ συστρεφομένη ὡς ὄφις περὶ τὸν ξηρὸν κορμὸν δένδρου καὶ οὕτω κατορθοῖ νὰ τὴν καθουχάσῃ.

— Σιώπα, ἀδελφε, διότι νομίζω, ὅτι βλέπω τρελλῶν κατοικητήριον, ἢ πραγματικὸν κατοικητήριον μάγων.

— Δὲν σφάλεις· ἡ γραῖα εἶναι παράφρων, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἐχάθη εἰς τὴν πρώτην τοῦ πάθους τῆς προσβολῆς· ἠρώτησα πόθεν, διατί, καὶ δὲν ἔλαβα ἀπάντησιν· ἐζήτησα καὶ τρίτην φοράν νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον, μόλις ἡ δευτέρα μετὰ πολλὰς καὶ θερμὰς παρακλήσεις μοὶ ἐπετρέπη, χωρὶς ἕμως νὰ ἰδῶ τὴν νέαν, καὶ ἐνοεῖται, ὅτι μετὰ τῆς γραίης οὐτ' ἠδυνήθη νὰ συνεννοηθῶ· ἔφυγα λοιπὸν μετὰ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἰδῶ, διαρρυγνύων εἰ δυνατόν τὸν μυστηριώδη πέπλον, ὅστις καλύπτει τὴν σκοτεινὴν ἱστορίαν τῆς παραδόξου αὐτῆς οἰκογενείας.

— Διάβολε! ὅσην συμπάθειαν ἔλαβα κατ' ἀρχὰς διὰ τὴν ὠραίαν σου μάγισσαν, ἤδη φοικιῶ φανταζόμενος, ὅτι συγκατοικεῖ μετὰ τοῦ Σατανᾶ· καὶ μὴ τοὺς ὠραίους ὀφθαλμούς τῆς, δὲν ἀποφασίζω νὰ ἀναγνώσω τὴν μοῖρὰν μου ἀπέναντι τοιοῦτου δαίμονος.

— Ὄχι, ὄχι! πρέπει νὰ υπάγωμεν, πρέπει νὰ τὴν γνωρίσωμεν.

— Νὰ μάθωμεν τὰ μυστήριά τῆς.

— Ἀκούσατέ μου, κύριοι, ἔχετε σκοπὸν νὰ ἀφήσητε τὴν μάγισσαν καὶ νὰ διασκεδάσωμεν ἢ μετὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου θὰ διανυκτερεύσωμεν.

— Ἐχει δίκαιον ὁ ἱππότης Γερονικόλα! ὀλίγο κρατὶ, καλότυχε! διότι σογογάτο δὲν ἔχεις βέβαια πλεόν· ἕμως, τίποτε, κανένα μῆλον ἢ ὀλίγα ἀμυγδαλάκια, νὰ μὴ φαρμακευώμεθα μετὰ τὸν ῥητινίτην σου, χωρὶς ἄλλο δὲν θὰ σοῦ λείπουν.

— Αἶ, νὰ ἰδῶ παιδιὰ μου, νὰ ἰδῶ εἰς τὴν θυρίδα μου κῆτι θὰ εὐρεθῇ. (ἀκολουθεῖ.)

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΙΔΗΜΑΤΑ.

—<K>—

— Πᾶ! πᾶ! πᾶ! Δέσποτα, χαθούκαμε!

— Τί τρέχει πάλιν, δαιμόνιον; διατί ἡ σκουδὴ αὐτῆ; μὰ τὴν ἀλήθειαν, μὲ γοητεύει θεότρελλο! τὸ παμπόνηρο βλέμμα σου καὶ τὸ χαριτωμένον ὄφρύωμά σου, δὲν εἰξεύρω πῶς, μὲ συγκινεῖ μέχρι γέλιωτος.

— Βέβαια, ἐγὼ σοῦ λέγω χαθούκαμε, καὶ σὺ γοητεύεσαι εἰς τὴν ἠλλοιωμένην φυσιογνωμίαν μου, νόστιμο καὶ αὐτό.

— Πλὴν τί τρέχει λοιπὸν; μήπως σὲ καταδιώκῃ ἡ ἐφιππος ἀστynomία, καὶ σοῦ ζητεῖ ἄδεια· διαμονῆς; μήπως τὰ πλατειὰ καπέλλα καὶ οἱ σιδηροὶ ποδογροὶ συνώμοσαν τὴν ἐξόντωσίν σου καὶ σὲ καταδιώκωσιν αἱ κλαὶ κυρίαί, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ σὲ ξεσχίσωσιν ὡς μαινάδες ποτὲ τὸν Ὀρφέα; μήπως ὁ Κωστάκης τῆς Ἐλπίδος ὠπλίσθη κατὰ σοῦ, καὶ τοῦ Ταλλευράνδου τὸ φάντασμα σὲ ἐπαπειλεῖ;

— Πῶ! πῶ! χαθούκαμε, χαθούκαμε!

— Πλὴν λέγε τί τρέχει; μήπως ὁ Καμπούρογλους ὀπλίσας τὰ πετεινὰ τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος καὶ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλῆς tambour battant (ἡ κοιλία τοῦ τύμπανον δηλαδή ἐξεστράτευσε κατὰ σοῦ, μήπως ὁ Ἥλιος ἔστρεψε κατὰ σοῦ τὰς ἀκτίνες του ἢ μήπως ὁ Αἰὼν τοῦ Τιμολέοντος καίει τόσῳ λιθάνι, ὥστε δὲν δύνασαι νὰ υποφέρῃς τὴν μυρωδίαν του; τέλος πάντων, ἂν δὲν ᾔδει αὐτὸ, χωρὶς ἄλλο σὲ ἐφόβισε τοῦ νέου ὑπουργείου ἢ ἐμφάνισις.

— Νέου ὑποῦ γείου ἐμφάνισις! κάθε ἄλλο ἀνάμενε. Δὲν βλέπεις, ὅτι βροχαὶ καταποντισμοῦ κατεπλημύρισαν τὴν πρωτεύουσάν, ἀστραπαὶ, βρονταὶ, κεραυνοὶ ἀπειλοῦν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν καταστροφὴν μας, παρὰ κάθησαι καὶ μοῦ λέγεις τόσα, συμπεριραίων ἐπὶ τέλους ὑπουργικὴν μεταρρύθμισιν, ζῆνε ἀνάγκης τιнос.

— Πῶ! ἡ φήμη ἔξω διατρέχει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὡσάν τῆς τρελλῆς τὰ μαλιά καὶ σὺν δὲν βλέπεις τὴν ἀνάγκην;

— Τόσῳ τὸ καλῆτερον, διότι ὅσῳ περιπλέκονται, τόσῳ δυσκολώτερον εἶναι νὰ ἀποχωρισθῶσι.

— Λοιπὸν, εἶναι περιπεπλεγμένα λοιπὸν τὰ ὑπουργικὰ πράγματα; εἶσαι βέβαιος;

— Βεδοκίωτατος! τὰ εἰξεύρω μάλιστα μὲ τὸ—νι—καὶ μὲ τὸ—

σίγμα—τόσω είναι περιπεπλεγμένα, ὥστε ἐσχηματίσθη ὁ προβληματικὸς γόρδιος δεσμός, τὸν ὁποῖον μόλις δύναται νὰ λύσῃ ἐκεῖνος, ὅστις τὸν ἐδέσσε.

— Καὶ τελοσπάντων, ἂν δὲν προσκρούωμεν εἰς τὴν ἀπό τινος ἐχθροῦ μυσθίαν σας, δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν τὴν δαιμόνιον ἀφορμὴν ὅλης αὐτῆς τῆς ὑπουργικῆς διχοστασίας;

— Ὅχι δά! περίεργον θέλεις νὰ μάθῃς πολιτικά;

— Διόλου μάλιστα. Ἄν δὲν ἦναι ἐπιλήψιμα, διατὶ ὄχι.

— Ἐπιλήψιμα δὲν εἶναι τόσον, ὅσον φοβεῖσαι, πλὴν δὲν σοῦ ἐγγυῶμαι· διότι τὰ σημερινὰ πολιτικὰ πολὺ τὰ κατατρέχει ὁ κεραυνός· ἔχουν φαίνεται πολλὰς μεταλλικὰς ὕλας· ἐγὼ Διάβολος, καὶ μόλις κατώρθωσα μετὰ πολλοῦ κόπου νὰ τὰ φέρω ἕως εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ, ὅτε ἐκεῖ ἐμπροσθεν τοῦ καφενείου τῆς Ἀνατολῆς, ἕνας κεραυνός, ἄλλος κεραυνός παρ' ὀλίγον νὰ μὲ κατακάψῃ, ἐνῶ ἡ οὐρά μου ἴστατο ἐν εἶδει ἀλεξικεραυνίου· ἀλλὰ τοῦ κικκοῦ, τὰ σημερινὰ πολιτικὰ ἔχουν πλειοτέραν μεταλλικὴν ἑλξιν, ἢ τὴν μαγνητικὴν βελόνην τοῦ ἀλεξικεραυνίου.

— Ἐγὼ δὲ ἤθελα παρακαλέσει τὴν δαιμονικὴν ἐξοχότητά σου, ἥτις διορᾷ καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, νὰ μᾶς ἐκθέσῃ εἰς ὀλίγας λέξεις (ὄχι πολιτικὰς), ἀπὸ τὰς ὁποίας νὰ μὴ λείπῃ οὔτε τόνος, οὔτε πνεῦμα, μέχρι τελείας, τί συμβαίνει ἀναμεταξύ τῶν κυρίων αὐτῶν, καὶ μᾶς θέτουν τέλος πάντων εἰς τὴν ἀνησυχίαν περὶ τῆς ποθητῆς ὑγείας των, ἐν καιρῷ τοιοῦτου χειμῶνος.

— Μὴ μὲ βιάσῃς; νὰ ἀρχίσω, διότι εἶμαι βέβαιος, ὅτι μόλις θελήσω νὰ εἶπω ὁ Κ. Πρωθυπουργός δὲν εἰζεύρω, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ἀναχωρῶν ἀπὸ ἐν ὑπουργικὸν συμβούλιον· εἶπεν . . . καὶ κατόπιν προσθέσω, οἱ δὲ Κ. ὑπουργοὶ καὶ μετὰ αὐτῶν εἰς . . . ἀμέσως θὰ μὲ παρακαλέσῃς, νὰ σιωπήσω, διότι πάραυτα θὰ ἴδῃς ὅτι μία γλυκεῖα φυσιογνωμία εἰς ἐν ὑπομειδιάματά της θὰ σοὶ ἐπενθυμίσῃ, ὅτι εἶσαι συντάκτης τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ εἰσαγγελία μεθ' ὅλης τῆς ἀβροφροσύνης θέλει ἀναμεταξὺ χάριν τῆς φιλολογικῆς σου ὑπολήψεως λέξιν πρὸς λέξιν τὰς φράσεις σου, καὶ συλλαβὴν πρὸς συλλαβὴν, ἀραιοῦσα τὰ κόμματα κατὰ τὸν περὶ τύπου νόμον, καὶ προσθέτουσα τόνον, ὅπου κατὰ λάθος ὑπῆρχε πνεῦμα.

— Λοιπὸν ἂς λείψῃ, σὲ παρακαλῶ, οὔτε τὴν πολιτικὴν σου θέλω νὰ μάθω, οὔτε ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὰ ἔργα μου ἐπικρινόμενα κατὰ τῆς σεβαστῆς εἰσαγγελίας τὴν γραμματικὴν, ἥτις εἶναι ἰκανὴ καὶ τὸν μακαρίτην Κωλέτην, ἂν ἔξῃ σήμερον, νὰ εὔρη ἀνορθόγραφον, καὶ τὸν ζῶντα Μαυροκορδάτον, ἂν θελήσῃ, ἠδύνατο νὰ ἐλέγξῃ ὡς ἀσύντακτον, πολιτικῶς πάντοτε.

— Λοιπὸν οὕτω ἀπαλλάττεις καὶ ἐμὲ τόσον ἐπικινδύνων πηδημάτων.

— Ναι, ἀλλ' ἐν τούτοις κἄτι τι πρέπει νὰ εἰπῶμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν περὶ τῆς διαδοθείσης ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως.

— Αἶ! ἰδοὺ τί νὰ εἰπῶμεν ἐν ὀλίγαις λέξεσι.

« Κύριοι, ἠκούσαμεν καὶ ἡμεῖς, καθὼς ὅλος ὁ κόσμος ἤκουσε περὶ ἀλλαγῆς ὑπουργείου, διότι μεταξύ των οἱ κύριοι ὑπουργοὶ ἐδιχογνώμησαν . . .

— Καὶ ἂν ἐρωτηθῶμεν εἰς τί ἐδιχογνώμησαν; διότι οἱ συνδρομηταὶ μᾶς πιστεύουσιν, ὅτι τὸ δαιμόνιον τοῦ Ἀβδηρίτου ἔλα τὰ γνωρίζει εἶναι πανταχοῦ παρὸν, καὶ πληρώνουν διὰ νὰ μαθάνουν τί συμβαίνει ἐν γωνίᾳ καὶ παραθύρῳ.

— Εὐχαριστῶ, πολλὴ τιμὴ· πλὴν κάλλιον ὁμῶς εἶχα, ἂν ἐπεθύμουν νὰ μὴ μᾶς εἰδῶσιν ἐν γωνίᾳ τινα καὶ παραθύρῳ· μόλα ταῦτα ἔχουν δίκαιον πληρῶνουν, εἴμεθα ὑπόχρεοι ἀναλόγως τῶν δυνάμεων μᾶς, νὰ τοὺς εὐχαριστήσωμεν. Λοιπὸν τοῖς λέγομεν, ὅτι οἱ κύριοι ὑπουργοί, εἶναι ἀληθῆς, ἀληθέστατον ὅτι διεφώνησαν, διότι (καὶ τοῖς τὸ δίδομεν ὡς βέβαιον) οἱ μὲν ἤθελον νὰ γίνῃ ὁ σιδηρόδρομος ἀπὸ τοῦ Πειραιῶς εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ δὲ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς Πειραιᾶ, ὄχι τὸ ἐν, ὄχι τὸ ἄλλο θὰ γίνῃ, ἐπῆλθε μία ῥῆξις, ῥῆξις ὁμῶς ἥτις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον . . .

— Βεβαίως ἐσυμβιβάσθη, καὶ τὸ ὑπουργεῖον μένει τὸ αὐτὸ καὶ ὑπουργοὶ οἱ αὐτοί, διότι ἐπὶ τέλους συνεφώνησαν.

— Ἀπεναντίας μένει τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, διότι δὲν συνεφώνησαν, καὶ ἀπόδειξις, ὅτι δὲν συνεφώνησαν, εἶναι, ὅτι ἐγὼ μόνον ἐμποδίζεται νὰ γίνῃ ὁ σιδηρόδρομος, ἀλλὰ μήτε τὸ γὰρ τίθεται εἰς φωτισμὸν τῆς πόλεως, διὰ νὰ προσκρούσιν αἰῶνια οἱ μὲν εἰς πείσμα τῶν δέ.

— Λοιπὸν πῶς σοῦ φαίνεται, δὲν χαιροκροτεῖς εἰς τὴν ἀπάντησίν μου αὐτὴν; τί σκέπτεσαι;

— Σκέπτομαι, καὶ σκέπτομαι τί πρᾶγμα εἶναι ὡς τόσω τοῦ Διαβόλου τὰ πολιτικά!

— Αἶ! καὶ ποῦ νὰ ἀκούσῃς καὶ τὰ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ.

— *Μαριώδης*, εἶσαι ἡ *Τραβιάτα*; ἐγὼ εἶμαι Μανιώδης ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου, διότι ἀρέσκει, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ εἶπῃ ἐπιτυχάνει· μολονότι δὲν κολάζομαι, ἂν εἶπω, ὅτι καὶ ἐπιτυχάνει πολλάκις, διότι ἀρέσκει.

— Ἐνῶ ἡ *Τραβιάτα*, μολονότι ἀρέσκει εἰς ὅλους, διότι εἶναι ὠραία (ὄπερα) ἀποτυγχάνει ὁμῶς οὐσιωδῶς· καὶ ἐγὼ μὰ τὴν οὐράν μου δὲν ἀρέσκομαι εἰς μόνον τὰς σκηνογραφίας, καθὼς οὔτε τὸ κοινὸν πληρώνει διὰ νὰ βλέπῃ τὴν σεβαστὴν γαστέρα τοῦ κυρίου Καμπούρογλου, ὅστις μόλις δυνάμενος νὰ σαλεύσῃ ἐντὸς τοῦ θεωρείου του, προσφέρει τὴν εἰκόνα περιέρρου τινος ἰσπανικοῦ εὐγενοῦς θρέμματος. Κύριε ἐλέησον! ἀλλ' οὔτε πάλιν ἀρεσκόμεθα νὰ βλέπωμεν τὸν κύριον ἀστυνόμον σκαλίζοντα τοὺς βώθονας τῆς ἐντίμου ρινόσ του, ὡς ἂν κατασκεδάξεν οὕτω τοῦ γέμματος του τὰ ζυμαρικά· ὀλίγην συναίσθησιν, κύριε, μία καλῶς ἀναθεραμμένη Διεύθυνσις, ποτὲ δὲν σκαλίζει· μὲ γυ-

μὸν δάκτυλον τοὺς βῶθωνάς της, καὶ εἰς τὸ θέατρον μάλιστα ἐνῶ ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὴν παρατήρησιν καὶ πρὸς τὸν κύριον θεατρώνην, ὅτι ὁ βαρύτονος του δὲν πρέπει νὰ πύῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τόσον συχνά, διότι ἀπαρέσκει μέχρις ἀηθίας, καὶ ἐπειδὴ δὲν γοητεύει οὔτε ἡ φωνή του, διόλου παράδοξον νὰ τὸν πύσῃ καὶ τὸ κοινὸν μίαν ἐσπέραν.

Ἐντούτοις πᾶσα νέα ἑλληνικὴ παράστασις, καὶ ἐπιτυχέσ' ἕρα ἀναφαίνεται καὶ τὸ πλῆθος συρρέει μετὰ πόθου, ἢ κοινῇ γνώμῃ λοιπὸν ἠκολούθησε τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀβδηρίτου, ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου· καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἐνθαρρύνει, τὸ ἰταλικὸν μελόδραμα ὁσημέραι ἀποθαφρύνεται ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο στήνω τὴν οὐράν μου καὶ ζήτησαν ὁ Ἐξηνταβελώνης καὶ ὁ Μανιώδης, κράζω· κάτω ὁ Μπονδελμόντης καὶ ἡ Τραβιάτα, ὅσον ὠραία καὶ ἀν' ἦναι, κάτω ἐνώπιον τῶν ἑθνικῶν δραμάτων, κάτω τὸ ἰταλικὸν μελόδραμα!

Πλὴν μίαν τινα παρατήρησιν φιλικὴν, ἰδιαιτέραν πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ τὰς ἑλληνίδας ἠθοποιοὺς πρὶν ἢ ἀναγκασθῶμεν νὰ γράψωμεν δημοσίᾳ ἐπικρῖναι, διότι οὐδόλως ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀποκτήσωσιν ἐλαττώματα ἀδιόρθωτα, ὅποια ἀποκτᾶ τὸ μωρὸ παιδί, ἕνεκα τῶν πολλῶν θωπειῶν τῶν γονέων, οἵτινες διὰ νὰ μὴ πικρᾶνουν τὸ μικρὸ των, ἀνευφρομῶν εἰς τὰς ἀνοησίας των καὶ θωπεύουν τὸν παράλογον θυμὸν του.

Λοιπὸν, αἱ κυραὶ ἠθοποιοὶ νὰ προσέχουν μᾶλλον τὸν καλλωπισμὸν τῆς ὑποκρίσεώς των ἢ τῆς ἐσθῆτος αὐτῶν τὸ φουσκῶμα καὶ τῆς ἐστιλβωμένης κόμης των τοὺς στολισμούς· νὰ ἀποδίδωσι δὲ ὑποκλίσεις εἰς τὰς ἐπευφημήσεις τῶν θεατῶν, οὐχὶ ὅταν χειροκροτῆται μίᾳ ὥρᾳ ἰδέα τοῦ δράματος, ἀλλ' ὅταν ὑπεκρίθησαν δραματικῶς τὸ μέρος ἐκεῖνο· δὲν ἀρνούμεθα δὲ, ὅτι καὶ τὸ κοινὸν πρέπει νὰ ἦναι μετριώτερον καὶ προσεκτικώτερον, ἀλλ' ἐλπίζομεν, ὅτι σήμερον ἔτι αἱ συχνὰ ἐπευφημήσεις καὶ οἱ παλαμισμοὶ εἶναι τὸ ἐκχύλισμα τοῦ ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου αἰσθημάτων των· οὐχ ἤττον ὅμως αἱ ὑποκρίτριαί μας δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ κἄκωσυνεθίσωσιν εἰς τὰς ὑπερβολικὰς συστροφάς των, καὶ πιστεύουσαι τὴν ἐντελῆ ἐπιτυχίαν των, ἐκ τῶν ἐπίδειξέων, ὑψώσωσι τὴν ὄφρὸν καὶ γίνωσιν οἰηματῖαι· ἢ μετριοφροσύνη καὶ ἡ προσοχὴ καθίστα τὸς ἐπιτυχεῖς ὑποκριτάς.

— Οἱ ὑποκριταὶ μας πολλὰ ἔχουσι τὰ εὐφρημα καὶ ὀλίγα τὰ ψεκτεῖα, τὰ ὅποια ἄλλως τε αἰσθάνονται, διότι εἶναι ἀρκετὰ μετριοφρονεῖς τοῖς παρατηρούμεν μόνον, ὅτι ἡ ὑπερβολὴ καταφαίνεται πάντοτε ὡς φορτικὴ, καὶ ἀντὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ κωμικοῦ, νὰ ἐπισύρῃ τὸν ἄνετον γέλωτα, κινδυνεύει νὰ ἀπαρέσῃ· μίᾳ προσθήκῃ αὐτοσχεδίως, διότι τὰ αὐτοσχέδια δὲν εἶναι συνήθως ἐπιτυχεῖ. Ἐπίσης καὶ τὸ σπουδαῖον πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ποικιλίαν καὶ τῆς φωνῆς τοῦ ἠθοποιοῦ, καθὼς καὶ τὸ δράμα ἔχει τὴν ποικιλίαν τῶν αἰσθημάτων, ἄλλως, ἢ ἐνίοτε μονότονος διακαστῶν, καὶ τὸν ὑποκριτὴν καὶ τὸν θεατὴν κουράζει.